

Практичне заняття № 2

ТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ

Мета: виховати уміння та навички щодо адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративно-правових відносин.

Короткі теоретичні відомості

Адміністративно-правові відносини – це суспільні відносини, врегульовані нормами адміністративного права, суб'єкти яких наділені правами і обов'язками у сфері забезпечення органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, а також у процесі публічного адміністрування у сферах соціально-економічного й адміністративно-політичного розвитку й охорони громадського порядку.

Суб'єкт адміністративно-правових відносин – це учасник адміністративно – правових відносин, який має конкретні права й обов'язки у сфері публічного адміністрування. Обов'язковим учасником адміністративно-правових відносин завжди є суб'єкт, наділений владними повноваженнями (органи публічної адміністрації, посадові особи органів публічної адміністрації, державні організації, наділені державно-владними повноваженнями, тощо).

Об'єкт адміністративно-правових відносин – це те, заради чого виникають правовідносини, це – матеріальні, духовні й інші соціальні цінності.

Зміст адміністративно-правових відносин – сукупність юридичних прав (міра дозволеної поведінки, що визначається державою) та обов'язків (міра необхідної поведінки, яка забезпечується державою) суб'єктів правовідносин.

Питання для обговорення

1. Суб'єкти й об'єкти адміністративно-правових відносин.
2. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин.

Завдання до теми

Задача 1

Громадянин В. вирішив придбати у А. автомобіль. Останній зняв з обліку автомобіль у ДАІ, після чого було укладено договір купівлі-продажу. Після чого гр. В. звернувся до ДАІ з проханням поставити автомобіль на облік і додав до заяви всі необхідні документи. Прохання В. було задоволено.

Які правові відносини виникли у цьому випадку? Чи належать вони до відносин, що становлять предмет адміністративного права? Обґрунтуйте свою відповідь, визначивши ознаки цих відносин.

Задача 2

Отримавши вищу медичну освіту, А. вирішив відкрити приватний кабінет і зайнятися медичною практикою. Він звернувся до державного реєстратора виконавчого комітету міської ради з проханням зареєструвати його як суб'єкта підприємницької діяльності. Після отримання свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця А. подав до Міністерства охорони здоров'я України документи для отримання ліцензії на здійснення медичної практики.

Назвіть учасників відносин, які виникли у цій ситуації? Чи існує між ними суспільний зв'язок, якому притаманні ознаки адміністративно-правових відносин? Які це ознаки?

Задача 3

Рухаючись на своєму автомобілі, С. не помітив знаку пішохідного переходу та не пропустив пішохода. Інспектор ДАІ помітив це, зупинив транспортний засіб і склав протокол про адміністративне правопорушення. Протокол було надіслано начальникові органу внутрішніх справ (ОВС) для вирішення питання про адміністративну відповідальність С. Постановою начальника ОВС гр. С. визнано винним у вчиненні правопорушення та накладено стягнення у вигляді штрафу.

Визначте правові відносини у вищезазначеній ситуації. Чи є рівними їх учасники? Відповідь обґрунтуйте. До якого виду адміністративно-правових відносин належать відносини, зумовлені припиненням протиправних діянь і притягненням винних до адміністративної відповідальності?

Задача 4

ТОВ «Будівельник», будучи підрядником А., звернулося до районної інспекції державного архітектурно-будівельного контролю із заявою про одержання дозволу на виконання будівельних робіт на земельній ділянці, яка

належить гр. А. Розглянувши заяву та документи, інспекція у наданні такого дозволу відмовила, мотивуючи це відсутністю документів від замовника будівництва.

Які правові відносини виникли у цій ситуації? Чи притаманні їм ознаки адміністративно-правових відносин? Чи відповідає відмова у видачі дозволу на будівництво вимогам законодавства?

Контрольні питання

1. Поняття та форми реалізації адміністративно-правових норм.
2. Застосування адміністративно-правових норм як особлива форма їх реалізації. Основні риси правозастосовчої діяльності.
3. Категорія «адміністративно-правові відносини» у науці адміністративне право, поняття, зміст і види.
4. Адміністративно-правові відносини і юридичні факти, їх класифікація.

Питання для самостійного опрацювання

1. Застосування адміністративно-правових норм.
2. Державно-управлінські відносини у складі адміністративних правовідносин.

Питання для самоперевірки

1. Розкрийте поняття: реалізація права; реалізація адміністративно-правових норм; виконання адміністративно-правових норм; використання адміністративно-правових норм; застосування адміністративно-правових норм; акт застосування; правозастосовча діяльність; основні вимоги щодо забезпечення належної реалізації норм адміністративного права; законність адміністративного застосування; адміністративно-правові відносини; суб'єкти адміністративного права; носій юридично-владних повноважень; юридичні факти.
2. Сформулюйте відповіді на запитання:
  - які ознаки реалізації правових норм?
  - які складові елементи реалізації правових норм?

- яка загальна характеристика реалізації адміністративно-правових норм?
  - які особливості правозастосовчої діяльності стосовно адміністративно-правових норм?
  - які основні вимоги щодо забезпечення належної реалізації норм адміністративного права?
  - яке місце адміністративно-правових відносин у теорії адміністративного права?
  - хто є суб'єктами адміністративного права?
  - яка підстава виникнення юридичних фактів?
  - яка класифікація юридичних фактів та за якими критеріями вони класифікуються?
  - які відносини належать до регулятивних?
  - які відносини належать до правоохоронних?
  - які правовідносини у адміністративному праві називаються горизонтальними та вертикальними?
3. Визначте статті Конституції України, якими регулюються адміністративно-правові відносини, у чому полягають їх правовідносини?